

Panie Przewodniczący,
Koleżanki i Koledzy Delegaci,
Szanowni Goście !

Analizując Sprawozdanie Ogólnopolskiego Porozumienia Związków Zawodowych za kadencję 2006 – 2010, pragnę ustosunkować się do problemów, których nie udało się rozwiązać a zrobiono w tym temacie bardzo dużo.

Niezależnie od tego będą one rzutować na zadania nowo wybranych władz OPZZ.

Branża Górnictwo, Przemysł Chemiczny i Energetyka, którą reprezentuję, jest branżą najbardziej newralgiczną w Polsce.

To w tych branżach, skupiają się jak w soczewce problemy nośników energetycznych, restrukturyzacji tego przemysłu, dystrybucji energii dla przemysłu i odbiorców indywidualnych a co dla nas jest równie bardzo ważne, problemy pracownicze i związkowe. Ale wspólnym problemem, bolesnym dla związków zawodowych i załóg tych zakładów jest brak prowadzenia rzeczywistego a nie pozorowanego dialogu, dającego możliwość wpływu na decyzje strategiczne dotyczące restrukturyzacji branż, prywatyzacji oraz zabezpieczenia interesów załóg zakładów pracy jak również interesów narodowych.

W Polsce podstawowym surowcem energetycznym jest węgiel.

W Unii Europejskiej 50% całkowitego wydobycia węgla pochodzi z Polski. W interesie Polski jest zachowanie górnictwa w należyłym stanie, gdyż jest ono gwarantem bezpieczeństwa energetycznego naszego kraju i zjednoczonej Europy.

Stoimy na stanowisku, że polski przemysł wydobywczy powinien w dalszym ciągu przyczyniać się do bezpieczeństwa energetycznego Polski i Unii Europejskiej oraz do zachowania przyszłym pokoleniom swobodnego dostępu do rodzimych rezerw węglowych. Dla Polski jak i krajów, które muszą stawić czoła coraz większym kosztom produkcji jest wręcz konieczne przedłużenie obowiązującego Rozporządzenia Rady Europejskiej (WE) Nr 1407/2002 z dnia 23 lipca 2002r.

w sprawie pomocy państwa dla przemysłu węglowego. Wygaśnięcie ww. Rozporządzenia ustalono na 31.12.2010r.

Rada Krajowa Związku Zawodowego Górników w Polsce jak i inne organizacje związkowe działające w górnictwie, są gotowe do debaty.

Generalny problem jednak tkwi również w tym, że jakiś wybitny specjalista od niewidzialnej ręki rynku stwierdził, że górnictwo musi być dochodowe. Mówienie o tym w realiach górnictwa głębinowego jest utopią. W tej całej wieloletniej dyskusji uzdrawiającej górnictwo, zapomina się, że Polska nie ma poza węglem innych własnych źródeł energii o takich rozmiarach - a zatem górnictwo, czy to się komuś podoba czy nie, jest gwarantem bezpieczeństwa energetycznego Polski.

Szanowni Delegaci !

Problemem związków zawodowych działających w sektorze energetyki jest niewątpliwie problem dialogu społecznego, jak również respektowanie przez pracodawców Konwencji Międzynarodowej Organizacji Pracy nr 98, dotyczącej stosowania zasad prawa organizowania się i rokowań zbiorowych – Traktat Ustanawiający Wspólnotę Europejską. Tymczasem problem z prowadzeniem dialogu i rokowań oraz szanowaniem partnera jakim są związki zawodowe, mają już nie tylko Pracodawcy ale i Rząd RP, reprezentowany w tym przypadku przez Ministra Skarbu Państwa.

Podobno żyjemy w państwie demokratycznym, z zagwarantowaną konstytucyjnie gospodarką rynkową, a pociągnięcia niektórych dygnitarzy rządowych są raczej socjalistyczne. W tym przypadku Zarządy Spółek sektora energetycznego w Polsce, których właścicielem jest Skarb Państwa, ustaliły odgórnie poziom wzrostu wynagrodzeń. Dialog społeczny stał się więc dialogiem pozornym a my go nazywamy monologiem.

W tej sprawie Zrzeszenie Związków Zawodowych Energetyki zwróciło się w obronie praw pracowniczych branży energetycznej do Międzynarodowej Organizacji Pracy. Odrębnym tematem tej branży jest bardzo ważny temat dotyczący dialogu w sprawie warunków i przebiegu prywatyzacji w tym sektorze. To może być źródłem napięć i protestów.

Omawiając bardzo skrótowo sytuację w Polskiej Miedzi, pragnę stwierdzić, że rozwiązywanie problemów i napięć wynikających – jak to określono – z rażącego partactwa ekonomicznego, jest modelowe dla związków zawodowych i winno być opisane oraz stanowić podręcznik jak skutecznie bronić interesów państwa polskiego, zakładów pracy i załogi.

Prokuratura Okręgowa w Legnicy umorzyła śledztwo przeciwko organizatorom i uczestnikom strajku ostrzegawczego, mającego miejsce w oddziałach Polskiej Miedzi w dniu 11.08.2009r., nie doszukując się żadnych znamion czynu zabronionego. Rzecznik Prasowy Zarządu KGHM wyraził w jego imieniu zdumienie rozstrzygnięciem prokuratury. Popieram stanowisko Związków Zawodowych, aby Zarząd KGHM zamiast zdumienia, wyraził skruchę i za swoje zachowanie przeprosił pracowników Polskiej Miedzi za to, że ciągał ich po prokuraturze, groził utratą 14 pensji czy też próbował łamać charaktery.

Natomiast największą bolączką branży chemicznej jest cena gazu m.in. jako nośnika energii i surowca do produkcji nawozów. Gdyby opisać historię prywatyzacji w chemii od około 20 lat - to prawdopodobnie byłby to niezły kabaret polityczno – - gospodarczy w tej części Europy. Jak na dłoni widać manewry Rządu – czytaj Ministerstwo Skarbu Państwa, dążące do wyeliminowania związków zawodowych a tym samym Załóg tych zakładów z negocjacji pakietu socjalnego.

Ministerstwo nie jest w stanie zająć jednoznacznego stanowiska w sprawie pakietu socjalnego w stosunku do potencjalnego inwestora.

Szanowni Delegaci !

Szanowni Państwo !

Temat, który aktualnie chcę krótko omówić, to temat Związki Zawodowe – Pracodawcy – zakład pracy, stosunki, dialog, interes firmy.

Kolejny raport o łamaniu praw związkowych przygotowany przez „Solidarność” - - będzie częścią Raportu Międzynarodowej Konfederacji Związków Zawodowych (ICTV) na ten temat. Niestety, w naszym kraju dla wielu firm związek zawodowy jest wrogiem – i Pracodawcy nie wahają się użyć wszystkich narzędzi, aby go zlikwidować. Z Raportu wynika, że firmy walczą ze związkami zawodowymi groźbą i prośbą, przekupstwem i pomówieniami; szczególnie narażone na szykany są nowo powstałe organizacje związkowe.

Głównym celem negatywnych działań Pracodawców byli w minionym roku Liderzy Związków Zawodowych. Wielu z nich traciło pracę w trybie dyscyplinarnym albo ich wypowiedzenia nie były konsultowane ze związkami zawodowymi. Liczne były przypadki, gdy zwalniani działacze, mimo stwierdzenia przez Sąd bezprawności zwolnienia – nie byli przywracani do pracy.

Firmy walczące ze związkami zawodowymi są coraz lepiej przygotowane. Korzystają z dobrych kancelarii prawnych. Bardzo często podawana jest nieprawdziwa przyczyna wypowiedzenia. Pracodawcy wykorzystują fakt, że postępowania przed naszymi sądami trwają bardzo długo, więc coraz częściej wyczerpanemu sądową batalią działaczowi proponują gratyfikację. Dla tych, którzy mają na utrzymaniu rodziny – pieniądze po odejściu są szansą na przeżycie. Zdarza się, że firma chce przekupić związkowca ofertą awansu – np. propozycją objęcia miejsca w Zarządzie.

Jeśli na te informacje nałoży się różne publikacje w prasie o wysokości dochodów, o uznawaniu protestów pracowniczych za niezgodne z prawem – mamy obraz, który niewątpliwie ma ogromny wpływ na nasz autorytet, a co za tym idzie skuteczność działania.

Co zrobić, aby odwrócić trend odchodzenia od Związków Zawodowych ?

Co zrobić, aby opinia o nas była opinią budzącą zaufanie i wytwarzającą atmosferę poczucia bezpieczeństwa i potrzebę bycia razem ?

Szanowni Delegaci !

Ludzie stanowią największy kapitał zakładu pracy – firmy. To oni tworzą i przyczyniają się do jej sukcesu rynkowego.

Dążąc do równowagi między życiem zawodowym i prywatnym, należy moim zdaniem rozszerzyć pakiet propozycji oferowanych członkom załogi w zakładzie pracy. Zawężenie swej działalności tylko i wyłącznie do negocjacji wynagrodzeń, wskazywania zagrożeń firmy, angażowanie wszystkich swych sił w procesy restrukturyzacyjne firmy - tracimy czas na walkę z pracodawcami, którzy mają ogromne zaplecze prawne, wiedzę ekonomiczną, wsparcie znakomicie przygotowanych struktur krajowych i zagranicznych. My związkowcy powinniśmy skierować swój potencjał wiedzy, intelektualny i społeczny na pozyskiwanie od pracodawców jak największej ilości bonusów dla każdego pracownika firmy. Wymusić od pracodawcy bogaty pakiet benefisów i świadczeń socjalnych. Można wystąpić do pracodawcy z projektem dotyczącym m.in. realizacji pakietu medycznego, sportowego, grupowego ubezpieczenia na życie, dofinansowanie do trzeciego filaru emerytalnego, zapewnienie uczestnictwa w imprezach kulturalnych i sportowych, których patronem i sponsorem winien być Zarząd Firmy. Można w Firmie zorganizować projekt, którego celem będzie wymiana doświadczeń oraz pokazanie najlepszych praktyk.

Takie działania lub inne inicjatywy pracownicze sprzyjają lepszej komunikacji, harmonii a pracownicy mają okazję do zacieśnienia relacji i lepszego poznania siebie nawzajem.

Wydaje mi się również, że w momentach krytycznych dla firmy powinniśmy prosić o pomoc i zaangażowanie organizacje społeczne, religijne i inne działające w obrębie naszego miasta i zakładu. Angażowanie szerszej społeczności w obronę interesów firm, będzie powodowało wzrost naszego autorytetu jako działaczy związkowych, dbających również o dobro pracowników, ich rodzin i mieszkańców. Aby obalić mit związkowca z maczugą w ręce i nożem w zębach, należy wprowadzić w szkołach do przedmiotu wychowanie obywatelskie tematy: co to są związki zawodowe, dialog społeczny i układ zbiorowy pracy. Konieczne są spotkania ze studentami w formie informacji i dyskusji. Konieczne jest również moim zdaniem wprowadzenie do zasadniczych szkół zawodowych przedmiotu: Co to są związki zawodowe, co to są układy zbiorowe pracy , dialog społeczny i negocjacje.

Panie Przewodniczący,

Szanowni Delegaci,

Globalny kryzys ekonomiczny stawia pod znakiem zapytania dalsze funkcjonowanie gospodarki neoliberalnej, dominującej w naszym kraju po transformacji ustrojowej w 1989r. W ciągu ostatniego 20-lecia doprowadziła ona do wzbogacenia się nielicznych a zbiednienia dużej części społeczeństwa. Obecny kryzys jeszcze bardziej pogłębia niekorzystne dla polskiego społeczeństwa zjawiska. Neoliberalna myśl ekonomiczna, propagowana przez polskich polityków i propagowana przez media nie stwarza społeczeństwu możliwości zapoznania się z innymi koncepcjami gospodarczymi, bardziej przyjaznymi człowiekowi i jego środowisku naturalnemu.

Dlatego też dobrze by było, gdyby Kongres naszych Związków Zawodowych stał się okazją do zaprezentowania odmiennych spojrzeń na gospodarkę, funkcjonowanie społeczeństwa, wykorzystanie energii, ochronę środowiska, edukację i kulturę.

Gospodarka neoliberalna kierująca się wyłącznie zyskiem pozostawiła fatalne piętno na każdej z tych dziedzin życia.

Szanowni Delegaci !

Integralną częścią mojego wystąpienia są dokumenty z poszczególnych Federacji i Związków Zawodowych wchodzących w skład Branży Górnictwo, Przemysł Chemiczny i Energetyka, jako materiał do dalszych dyskusji pokazujący problemy i stosunki związki zawodowe – pracodawcy, jakie są w tych branżach.

Kończąc moje wystąpienie wyrażam pozytywną opinię o Sprawozdaniu OPZZ za kadencję 2006 – 2010.

Będziemy głosować za udzieleniem absolutorium ustępującym władzom.

W imieniu Branży Górnictwo, Przemysł Chemiczny i Energetyka, przedkładam do Komisji Uchwał i Wniosków projekt wniosków, które naszym zdaniem winny znaleźć się w Uchwale oraz Programie OPZZ na kadencję 2010 – - 2014.

Przewodniczący Branży
Górnictwo, Przemysł Chemiczny i Energetyka

Józef Woźny

Warszawa, dnia 28.05.2010r.